

HÀNH QUÂN ĐẶC BIỆT & THUYẾT MONROE

Tổng thống Trump ra lệnh “*hành quân đặc biệt*” vào Caracas hôm 3 tháng giêng và bắt được Tổng thống Nicolas Maduro đã làm sôi nổi thế giới. Người cho đó là một cú ngoạn mục. Cao bồi mỹ mà! Kẻ lắc đầu ngao ngán vì thấy trật tự và lễ giáo của thế giới lắng lặng đội nón ra đi!

Lại cũng hôm ấy, có một chuyện vô cùng thú vị. Trên Polymarket (tổ chức đánh cá trên mạng) có một người, chưa có thành tích dân chơi, đã bỏ túi 436,759.61 us\$ nhờ ăn cá ông Nicolas Maduro không còn làm Tổng thống Venezuela nữa.

Nói thú vị vì cũng trên Polymarket này, hồi tháng 11 năm 2024, có một người Pháp bỏ túi 155 triệu us\$ nhờ đã đặt cá 70 triệu us\$ ông Trump thắng cử Tổng thống Huê Kỳ và ông Trump đã thắng.

Nói hai chuyện này thú vị vì nên hiểu theo cái “logique trumpique” là liên hệ tới Trump là thấy ngay tiền. Mất hoặc được. Mà được có lẽ nhiều hơn. Trump là tiền. Trump nhìn ở đâu cũng thấy tiền ẩn hiện để bỏ túi!

Trump ra lệnh “*hành quân đặc biệt*” vào Caracas và chụp được mục tiêu. Trump thực hiện bài học “*Kỹ thuật đảo chánh*” của Malaparte thật xuất sắc. Theo lý thuyết đảo chánh (La technique du Coup d’Etat, Malaparte, Grasset, Paris 1931, tái bản 2022), thành công là phải tóm được Tổng thống (Chef d’Etat). Hồi tháng 2 năm 2022, Poutine cho “*hành quân đặc biệt*” vào Kiev để bắt Tổng thống Zelensky của Ukraine, với lực lượng hùng hậu hơn nhưng thất bại, bị tổn thất nặng nề về khí tài và nhân mạng và còn bị sa lầy cho tới hôm nay. Thấy Trump làm gọn quá, Poutine lè nhè “Nó bắt chước tao mà nó thành công ngon lành. Còn tao...”. Nhưng liền đó, Poutine không giấu được sự tức giận vì Trump bắt đàn em của mình.

Đưa quân vào Ukraine, với lý do bảo vệ dân Ukraine nói tiếng nga – theo Poutine đó là dân nga – và “giải trừ nạn quốc xã” (dénazification) ở sát biên giới nga nhưng Poutine vẫn vi phạm luật pháp quốc tế, bị thế giới lên án. Poutine còn bị Tòa án Quốc tế kết án về tội diệt chủng và đang bị truy bắt. Thế mà Poutine vẫn tà tà qua Mông Cổ, Bắc Hàn, Việt Nam, và còn hách hơn nữa là tới Huê Kỳ được Trump trải thảm đỏ đón tiếp với tư cách quốc khách.

Vì phạm luật pháp quốc tế? Huê cả làng! Vì là kẻ mạnh?

Ngoài Poutine, Ba chệt Xi cũng không ngoại lệ. Từ lâu thôn tính Tây Tạng, thu hồi Hồng Kông trước thời hạn Hiệp định ký với Anh, chiếm biển Đông, chiếm hải đảo của Việt nam, Nhật, và Phi-luật-tân, đang hăm dọa chiếm Đài Loan.

Hôm 3 tháng 1 năm 2026, Trump hành quân vào lãnh thổ Venezuela, bắt Tổng thống đương quyền Nicolas Maduro với lý do là triệt tiêu hệ thống buôn bán ma túy và khủng bố vào Huê Kỳ, có vi phạm luật pháp quốc tế không? Mục tiêu thật sự của Trump là gì?

Trump có quyền bắt Tổng thống Nicolás Maduro không?

Theo luật quốc tế: “không”, nếu không có một trong các điều kiện như:

– Nghị quyết của Hội đồng Bảo an Liên Hiệp Quốc. Thật ra cho tới nay không có nghị quyết nào cho phép can thiệp quân sự vào Venezuela hay một nước có chủ quyền hết cả.

– Lời mời chánh thức của chánh quyền Venezuela. Thực tế, Tổng thống Maduro đang kiểm soát chặt chẽ Nhà nước, quân đội, lãnh thổ xứ Venezuela. Trong lúc đó, ông Juan Guaidó, cựu Chủ tịch Quốc hội, có thời gian làm tổng thống tạm thời, tuy từng được Huê Kỳ ủng hộ, nhưng lại không kiểm soát được Nhà nước Venezuela như Nicolas Maduro nên không có tư cách pháp lý.

Còn tự vệ theo Điều 51 Hiến chương LHQ? Cho tới nay, Venezuela chưa từng gây hấn với Mỹ nên cũng không thể viện dẫn lý do về tự vệ được.

Vậy có thể nói về mặt pháp lý quốc tế, Trump hành quân đặc biệt vào Caracas hôm mùng 3 tháng 1 vừa qua, bắt cóc được Tổng thống Nicolas Maduro là vi phạm chủ quyền Venezuela, là hành vi xâm lược, hoàn toàn trái luật pháp quốc tế.

Còn viện dẫn luật pháp Huê Kỳ? Xin nhắc lại năm 2020 Huê Kỳ từng treo giải thưởng 15 triệu us\$ cho ai báo tin để bắt được Tổng thống Nicolas Maduro. Huê Kỳ cáo buộc ông buôn bán ma túy và khủng bố. Nhưng luật Mỹ không cho phép dùng quân đội bắt nguyên thủ quốc gia nước khác trên lãnh thổ nước đó nếu không có chiến tranh và được Quốc hội phê chuẩn. Sau cùng, về mặt luật pháp quốc gia, hành quân đặc biệt vừa rồi của Trump là vượt quá thẩm quyền hành pháp, vi phạm cả Hiến pháp Huê Kỳ.

Ngoài ra hành động của Trump vừa rồi còn có nhiều rủi ro nguy hiểm ví có thể gây ra chiến tranh lớn vì Venezuela từ lâu được Nga trang bị vũ khí khá hùng hậu. Cố vấn quân sự Nga đang làm việc giúp chánh quyền Maduro. Venezuela còn có quan hệ chặt chẽ với Iran, Tàu, và Cuba.

Poutine lên tiếng coi đây là một tiền lệ nguy hiểm. Tàu khó chịu vì đang bỏ cho Maduro hơn 60 tỷ us\$, đầu tư, cho vay, lấy dầu hỏa giá rẻ. Xi lo sợ mất bạc cắc. Nhiều nước ở Nam Mỹ phản đối Trump trong vụ hành quân vào Venezuela hạ bệ Maduro.

Mục đích thật của Trump?

Nhiều người cho rằng khi hành quân bắt Maduro ở Caracas, kết thúc chế độ độc tài ác ôn ở Venezuela, Trump thật sự không nhằm chỉ chiếm lấy dầu hỏa vì Mỹ đã tự túc năng lượng được từ lâu nay. Mặt khác, chính Venezuela cần Mỹ nhiều hơn là Mỹ cần Venezuela. Dầu hỏa vẫn không phải là động cơ chánh của Trump đánh bắt Tổng thống Maduro. Mục tiêu hàng đầu của Trump, cả chấp nhận vi phạm luật pháp, đó là “địa chánh trị và chánh trị nội bộ” Huê Kỳ. Thật vậy Trump hành quân đặc biệt, bắt Tổng thống Maduro, chính là đánh đúng ảnh hưởng của Nga và Tàu ở Tây Bán Cầu, sát nách Huê Kỳ. Venezuela là đồng minh quân sự của Nga và con nợ mập của Xi, là đối thủ chiến lược của Huê Kỳ. Đánh Venezuela, thay đổi chế độ để ngăn chặn đối thủ nguy hiểm cầm đầu cạnh Huê Kỳ. Phải chăng Trump muốn làm sống lại “*chủ thuyết Monroe*”?

Chủ thuyết Monroe

Nhiều người cho rằng Trump hành quân bắt Tổng thống đương quyền Maduro ngay trên xứ Venezuela là làm theo chủ thuyết Monroe của Huê Kỳ, nghĩa là Huê Kỳ có thể làm bất kỳ điều gì mà Huê Kỳ muốn trên lục địa Mỹ châu. Lịch sử cường quốc Huê Kỳ từ hai thế kỷ nay vẫn tự cho mình quyền can thiệp để bảo vệ quyền lợi Huê Kỳ. Vì “Mỹ châu là của người Châu Mỹ” (L’Amérique aux Américains). Trump hôm 3 tháng 1/2026 can thiệp vũ lực vào Venezuela không phải là lần đầu tiên và chắc chắn cũng không phải là lần cuối cùng. Hành động này làm theo một lý thuyết có tên gọi là “Chủ thuyết Monroe”.

Ngày 2 tháng 12 năm 1823, Tổng thống thứ V của Huê Kỳ James Monroe đã lập ra thuyết theo đó Huê Kỳ quản lý lục địa Mỹ châu theo ý mình, tức theo quyền lợi của Huê Kỳ mà không một nước lạ nào có quyền can thiệp. Nước lạ, theo Tổng thống Monroe nghĩ là những nước của Âu châu.

Chủ thuyết Monroe của Trump áp dụng vừa rồi đã được đổi mới, không cần mang nội dung đạo đức chánh trị, mà chỉ cần dựa trên sức mạnh, bảo vệ vùng ảnh hưởng, và quyền lợi.

Trump can thiệp vào Venezuela và bắt cóc Maduro hôm 3 tháng 1 vừa rồi, phải chăng Trump muốn đưa nước Mỹ trở lại thời Đế quốc Mỹ huy hoàng của thế kỷ XX? Nếu đúng thì đó là đường lối nhằm tách xa các cường quốc khỏi sự tôn trọng luật pháp quốc tế và những quan hệ đa phương đã lắng đọng.

Về địa chánh, những biến chuyển mới trong năm nay sẽ ra sao? Những xung đột đang xảy ra như ở Ukraine, Gaza, Soudan, Đài Loan sẽ được giải quyết ổn thỏa chăng?

Và Trump sẽ sắp xếp lại như thế nào thế cân bằng các lực lượng đây?

Nguyễn thị Cỏ May
nguồn: [blog người phương nam](#)

Nguồn: Internet eMail by kb chuyển

*Đăng ngày Thứ Hai, January 12, 2026
tkd, Khoá 10A—72/SQTĐ/ĐĐ, ĐĐ11/TĐ1ND, QLVNCH*